

3. *Citizenship. A scheme of work for key stage 4. Teacher's guide.* – London: Qualifications and Curriculum Authority, 2002. – 43 p.

4. *Citizenship education: global dimension. Guidance for key stages 3 and 4.* – London: Development Education Association, 2002. – 23 p.

5. Crick B. *The Presuppositions of Citizenship Education* // *Journal of Philosophy of Education*. – 1999. – № 33(3). – P. 337 – 352.

6. Janoski Th. *Citizenship and Civil Society: A Framework of Rights and Obligations in Liberal, Traditional and Social Democratic Regimes.* – Cambridge: Cambridge University Press, 1998. – 205 p.

7. Kerr D. *Citizenship Education in England. The Making of a New Subject* [Електронний ресурс] // *Journal of Social Science Education (JSSE)*. – 2003. – № 3. – P. 18 – 26. – Режим доступу: <http://www.jsse.org/2003/2003-2/pdf/kerr-england-2-2003.pdf>.

Стаття надійшла до редакції 30.04.2010

УДК 81'35(430)

Іванна Коцюба, викладач кафедри екологічного менеджменту
та комунікативних технологій
Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка

ОРФОЕПІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАЦІЇ МОЛОДІ ФРН

У статті розглянута специфіка територіальної варіативності німецьких голосних і приголосних на основі аналізу мовлення представників різних регіонів Німеччини, зроблено спробу обґрунтувати своєрідності вияву мовленнєвої поведінки в межах окремої соціальної групи, комплексно проаналізувати ситуативні компоненти, які впливають на виникнення мовних варіантів та виявити значущі змінні величини на різних рівнях мови у мовленні представників різних соціальних груп з урахуванням конкретної ситуації спілкування.

Ключові слова: орфоепія, варіативність (стратифікаційна і ситуативна), фонетичні зміни, вимовні варіанти, соціолект.

В статье рассмотрена специфика территориальной вариативности немецких гласных и согласных на основе анализа вещания представителей разных регионов Германии, сделана попытка обосновать своеобразие проявления речевого поведения в пределах отдельной социальной группы, комплексно проанализировать ситуативные компоненты, которые влияют на возникновение языковых вариантов и выявить значимые переменные величины на разных уровнях языка в вещании представителей разных социальных групп с учетом конкретной ситуации общения.

Ключевые слова: орфоэпия, вариативность (стратификационная и ситуативная), фонетические изменения, произносимые варианты, социолект.

The article deals with the peculiarities of territorial variations of German vowels and consonants on the basis of speech analysis of different German regions' representatives. It makes an attempt to ground the originalities of speech behavior manifestation within a definite social group, to analyze in complex situational components, which influence the emergence of language variants and to reveal significant variables on different language levels in speech of different social groups' representatives taking into consideration a concrete communicative situation.

Key words: orthoepy, variation (stratificational and situational), phonetical changes, articulatory variations, social dialect.

Актуальність проблеми. Останнім часом велика увага приділяється вивченню проблем варіативності в умовах функціонування мови в живому природному мовленні. Проте в більшості досліджень основна увага зосереджена на вивченні лексичних і граматичних особливостей соціолекту. Актуальність теми зумовлена важливістю вивчення вимовних особливостей у природних умовах комунікації, необхідністю подальшого дослідження характеру розподілу вимовних стилів залежно від соціальних параметрів. У зв'язку з комунікативним напрямом

розвитку сучасного навчального процесу виникає необхідність розроблення комунікативних моделей, які відображають реальні мовленнєві ситуації.

Аналіз останніх публікацій. Розглядові співвідношення літературного стандарту і розмовних форм, діалектів, присвячені праці соціолінгвістів, які досліджують мовну ситуацію в Німеччині: У. Аммон, Н. Дітмар, А. Лінке, К. Матхаер, М. Нусбаумер, П. Портман, Б. Шлібен-Ланге.

Проблемами багатомовності й двомовності, мовних контактів, культури мови та мовної

політики займалися такі російські та українські мовознавці як: В.В. Акуленко, Ю.О. Жлуктенко, М.І. Ісаєв, Г.П. Їжакевич, В.М. Русанівський, Л.І. Сахарчук, О.Є. Семенець, С.В. Семчинський, О.Б. Ткаченко, О.Д. Швейцер.

Метою статті є здійснення фонетичного аналізу вимови молоді ФРН і вивчення кореляції між вимовними варіантами.

Виклад основного матеріалу. Мова як суспільне явище змінюється та оновлюється. Суспільство постійно відчуває потреби в мовному вираженні своєї різноманітної діяльності. Завдяки цьому створюються нові елементи, структурні відношення, які тісно пов'язані з розвитком мови. Фонологічна система мови також не є сталою. Основою звукових модифікацій є внутрішньомовні й зовнішні фактори (індивідуальні особливості вимови, соціальні часові і територіальні чинники). Розрізняють такі фонетичні зміни: заміна одного елемента іншим або спонтанні зміни, які виникають внаслідок природної еволюції. На розвиток системи фонем сучасної німецької мови впливають територіальні умови, а також фактори часу. Варіативність німецьких голосних і приголосних залежить від соціальної структури суспільства, вікового цензу і професії мовців, володіння вимовною нормою, а також від умовлених ситуацій і контекстів реалізації мовних одиниць.

Сучасна мовна ситуація в Німеччині показує, що досягнута у вимові уніфікація постійно порушується проявом територіальних рис у мовленні жителів того чи іншого регіону країни. Німецька мова, яка з погляду системи і характеру встановлених норм є гомогенним засобом спілкування на території Німеччини, виявляє тенденцію до появи певних вимовних особливостей, що впливають на розвиток її фонемної системи.

Поняття “неідентичності” мови самій собі в територіальному відношенні використовується у сучасному мовознавстві, як правило, для позначення національного варіанта мови, проте воно може бути застосоване і до територіальних вимовних варіантів, які становлять певні сукупності місцевих рис, що значною мірою поширюються у вимові мешканців того чи іншого регіону країни. Проблема неоднорідності вимови на території Німеччини полягає в складності оцінки регіональних фонетичних варіантів у мовленні освіченого населення.

Безумовно, ступінь використання місцевого діалекту в мовленні відбиває рівень освіченості людини, традиції сімейного чи соціально-групового мовлення. Проте далеко не кожна

територіальна особливість вимови може бути витлумачена як факт належності мовців до тієї чи іншої соціальної групи, до групи з певним освітнім цензом. Так, порівнявши реалізацію консонантного варіанта /r/ (передньоязикового вібранта, увулярного щілинного), можна практично безпомилково визначити, чи є мовець вихідцем з Баварії, чи він проживає північніше Майнца. Також наявність сильних і слабких шумних приголосних на місці глухих і дзвінких у мовленні уродженців південної Німеччини підтверджує думку про територіальне варіювання німецької вимови.

Для встановлення специфіки територіальної варіативності німецьких голосних і приголосних доцільно проаналізувати мовлення представників північного, центрального і південного регіонів Німеччини – територій поширення нижньонімецьких, середньонімецьких і південнонімецьких діалектів, оскільки територіальні вимовні розбіжності значною мірою пов'язані з вихідними діалектами. Саме в діалектах як усно-розмовній формі народного мовлення відбуваються загальні тенденції розвитку мови, необмежувані сталою письмовою нормою.

Особливості реалізації німецьких голосних і приголосних у мовленні представників різних регіонів Німеччини, а також інновації у вимові мають різний ступінь прояву на території Німеччини. Сукупність явищ, які відображають взаємодію північних та південних рис, їхнє “зіткнення” та “вирівнювання”, можна визначити у системі як голосних, так і приголосних.

У системі голосних фонем спостерігаються такі особливості:

1. Нейтралізація голосних за тривалістю притаманна всім трьом регіонам Німеччини.
2. Стабільність огублених голосних переднього ряду /ø:/ – /œ/, /y/ – /ø/, які прагнуть зберегти свої диференційні ознаки і в наголошеній, і в ненаголошеній позиціях фонетичного слова.
3. Максимальна зміна голосних переднього ряду притаманна вимові жителів півдня. Редукція голосних за підняттям спостерігається у мовленні жителів центрального регіону. Мовлення представників північного регіону відповідає орфоепічній нормі.
4. Голосні заднього ряду та нелабіалізовані голосні переднього ряду модифікуються. Це проявляється в їхній частковій делабіалізації і зближенні голосних за підняттям.
5. Тенденція до зниження голосних за підняттям спостерігається у мовленні жителів північного й центрального регіонів.
6. Прояви якісної редукції голосних у мовленні

для жителів півдня становлять у середньому 25%, для представників центральної частини Німеччини 8% – 13%, а для населення півночі 5%.

7. Вимова німців центрального і південного регіонів характеризується наявністю “світлого” напруженого [a:].

8. Поширюється тенденція до послаблення твердого приступу, що пов’язано як із внутрішніми, так і зовнішніми чинниками варіативності. Максимальні прояви твердого приступу наявні в наголошеній позиції. Ця тенденція характерна для вимови жителів півночі і центральних регіонів.

У системі приголосних фонем спостерігаються такі особливості:

1. Послаблення або втрата аспірації глухих зімкнених та вокалізація сонорних приголосних.

2. Внаслідок спірантизації губно-губний [b] перетворюється в щілинний [v], а зімкнений [g] – у фрикативний [j].

3. Фонетичною особливістю німецьких глухих зімкнених є придих, але спостерігаються слабо аспіровані реалізації або відсутність придиху приголосних [p], [t], [k], що сприяє появі їхніх ленизованих тобто послаблених форм.

4. Вокалізація сонорних приголосних [r], [l] зустрічається в мовленні усіх трьох регіонів Німеччини.

Сьогодні мовознавці намагаються обґрунтувати своєрідності вияву мовленнєвої поведінки в межах окремої соціальної групи, комплексно проаналізувати ситуативні компоненти, які впливають на виникнення мовних варіантів, виявити значущі змінні величини на різних рівнях мови у мовленні представників різних соціальних груп з урахуванням конкретної ситуації спілкування.

Особливості мовленнєвої поведінки окремих соціальних груп можуть виявлятися на всіх рівнях мовної системи – лексичному, граматичному, фонетико-фонологічному. Про це свідчить ряд розвідок О.Е. Ластовкіної, Я.О. Малюти, В.Є. Пожилової, В.Ф. Халупка, Н.П. Шумарової, М.О. Яковлевої.

Останнім часом велика увага приділяється вивченню проблем варіативності в умовах функціонування мови в живому природному мовленні та вивченню лексичних або граматичних особливостей соціолекту.

На мову впливають такі чинники, як вік, стать, професія, приналежність до певних релігійних та політичних об’єднань. Дослідження проблем мовної варіативності можуть дати відповідь на цілий ряд питань: наприклад, наскільки різноманітною може бути мова однієї людини, і

від чого залежить вибір тієї чи іншої форми висловлювання; наскільки відрізняється мовлення одного й того ж індивіда на роботі і в сім’ї; в чому полягає різниця у мовленнєвому обміні жінка – жінка, чоловік – чоловік, дитина – батьки, керівник – підлеглий і т.п.

Проаналізувавши мовленнєву поведінку мовців при поступовому переході від ситуації невимушеного спілкування до офіційного, вчені визначили своєрідність варіативності вимови інформантів, об’єднаних дією соціальної ознаки (тобто приналежністю до певної соціальної групи), у даному випадку – старшокласників німецьких шкіл.

Варіативність вимови німецьких старшокласників на рівні голосних була виражена таким чином.

Найбільшу варіативність було зафіксовано у таких голосних:

- у довгого закритого нелабіалізованого голосного переднього ряду середнього підняття [e:];

- у дифтонгів [-ai], [-au] і [-ou] (ситуативно і позиційно зумовлені індекси реалізації фонологічної змінної [-ai]);

- у довгого лабіалізованого голосного заднього ряду середнього підняття [o:];

[o:] → [o ·] - oder - [ʰo · dα], Oma - [ʰo · ma];

→ [o] - geboten - [gʰbotn], gesprochen - [gʰʃ pRoxn];

→ [o(u)] - wohne - [ʰvo(u)nʔ], Bohne - [ʰbo(u)nʔ], ohne - [ʰo(u)nʔ].

Меншу кількість варіантів встановлено для нелабіалізованих голосних низького підняття середнього ряду [a:] і [a], для нелабіалізованих голосних середнього підняття переднього ряду [e:] і [e], для лабіалізованих голосних високого підняття заднього ряду [y:] і [y], лабіалізованих голосних високого і середнього підняття переднього ряду [y:], [y], [oe], [0:] та нелабіалізованих голосних високого підняття переднього ряду [i:] і [i].

В ситуаціях офіційного спілкування старшокласники Німеччини намагаються вживати нормативні варіанти вимови. Іноді таке прагнення до нормативності спричиняється до надкоректної вимови, наприклад, подовження короткого відкритого лабіалізованого голосного [oe] → [œ:], або сильної лабіалізації і часткової дифтонгізації [o:] → [o(u)].

Найбільша варіативність типова для ситуацій неофіційного спілкування. До основних причин, які

спричиняють збільшення варіативності в неофіційних ситуаціях, можна віднести такі екстралінгвістичні чинники: 1) зниження уваги до власного мовлення; 2) високий темп мовлення; 3) прагнення до економії мовленнєвих зусиль.

Загальною особливістю реалізації німецьких голосних у неофіційних ситуаціях можна вважати відсутність твердого приступу на початку слів.

Варіативність мовлення старшокласників виявляється не тільки на рівні голосних, а й на рівні приголосних. Весь комплекс чинників, що впливають на вибір мовцем того чи іншого варіанта, можна об'єднати за двома основними параметрами: позиція у слові і ступінь офіційності ситуації.

Серед німецьких проривних приголосних найбільша варіативність властива наступним:

- передньоязичному дзвінкому [d]:

[d] → [n], beiden - [b-ajn(n)]; [d] → [t], Freunden - [fR-oytn], Eindrücke - ['a(i)ntRy · k?];

[d → "0"-форма], mit den - [mit'n], mit dem - [mit'm], in der - [in'α];

- задньоязичному дзвінкому [g]:

[g] → [k], gebrochen - [k'bRoxn], geraten - [k'Ratn], gesagt - [k'sak(t)], Unglück - ['unklyk], eigentlich - ['ajkn(t)lix];

[g] → [ŋ], tragen - [tRan], fragen - [tRan].

Менш варіативними є губний дзвінкий [b] та всі глухі проривні [p], [t] і [k]. Злиття слабких форм, які знаходяться у ненаголошених позиціях, спричинили до створення стягнених форм, унаслідок чого випадало декілька сусідніх звуків, наприклад: mit den - [mit'n], in der - [in'α].

Оглушення дзвінких приголосних помічено не лише в кінці слова, як того вимагають правила нормативної вимови, але й поширилося в неофіційних ситуаціях на інші ненаголошені ділянки, зокрема на префікс ge- і ненаголошені кореневі склади, а також і на дзвінкий щільний [z] → [s], який знаходився в інтервокальній позиції. Процес назалізації дзвінких проривних [b], [d], [g] → [m], [n], [ŋ] зафіксовано перед закінченням -en у неофіційних ситуаціях. Наведені приклади, ймовірно, можуть виступати як диференційні ознаки розмовного мовлення німецьких старшокласників у неофіційних ситуаціях спілкування.

Приклади аналізу африкат свідчать про знижене звучання першого компонента в ситуаціях неофіційного спілкування внаслідок послаблення артикуляторного апарата:

z - [ts], Zahl - [(t)sal·], ziehen - ['(t)si ·? n], Zitrone - [(t)si' tRon?];

pf - [pf], Pfanne - ['(p)fan?], Pferd - [(p)fe·t], Pflicht - [(p)flic(t)];

tsch - [tʃ], tschau - [[(t)ʃ -au]], tschüs - [(t)ʃ ys].

Наявністю великої кількості варіантів характеризується також реалізація r-аллофонів. Трьом ситуаціям спілкування відповідало п'ять позицій, які [r] займав у слові. Із чотирьох основних варіантів, які містять сучасні дослідження з німецької фонетики ([r] - Zungenspitzen, [R] - Zäpfchen, [ʀ] - Reibelaut та вокалізований [α]) у мовленні старшокласників Німеччини зафіксовано три варіанти реалізацій:

1. Задньоязичний язичковий дрижачий увулярний Zäpfchen-[R] помічено у двох позиціях – перед голосними на початку слова або складу і після коротких голосних: Richter - ['Riçta], reisen - ['R-aiç? n], fertig - ['fɛRtiç].

2. Задньоязичний щільний велярний Reibelaut [ʀ] зустрічається у мовленні інформантів також у двох позиціях – перед голосними на початку слова або складу і після коротких голосних:

waren - ['va · ʀ? n], geboren - [g? 'bo · ʀ? n], Beruf - [bɛ · 'ʀuf], Berge - ['bɛʀg?].

Вокалізований [α] зареєстровано в таких позиціях: після коротких голосних (за умов високого темпу і зниженої уваги до мовлення), після довгих голосних, у ненаголошених префіксах er-, ver-, zer-, а також у ненаголошеному закінченні -er: für - [fy·α], wir - [vi·α], erzählen - [α'ʰtse·ln], Maler - ['ma · lα], Koffer - ['kofα].

Однією з центральних проблем соціолінгвістики є проблема соціально зумовленої варіативності, яка характеризується наявністю двох вимірів: стратифікаційного і ситуативного. Стратифікаційна варіативність виявляється у мовних і мовленнєвих розбіжностях, що виявляються серед представників різних соціальних прошарків та груп. Соціокультурні потреби відповідного мовленнєвого колективу справляють вирішальний вплив на формування лінгвістичних особливостей останнього, а мова даної соціальної групи отримала назву "соціолект".

Для ситуативної варіативності властиве переважне використання тих чи інших мовних форм залежно від соціальної ситуації. Основною операційною одиницею соціолінгвістичного аналізу мовної і мовленнєвої варіативності є так звані "соціолінгвістичні змінні", тобто будь-які мовні і мовленнєві кореляти стратифікаційної і ситуативної варіативності. Якщо аналіз стратифікаційної і ситуативної варіативності

проводиться на фонетичному рівні мовної системи, то постає питання про можливість виділення “соціофонетичних змінних”. Ситуативно зумовлені варіанти фонологічної змінної [e:] у вимові старшокласників Німеччини та середні індекси реалізації змінної [e:], а також її варіантів у мовленні підлітків.

При формуванні й реалізації висловлення виявляється своєрідність мовної системи. Особливості мовлення передаються в конкретних мовленнєвих актах, пов’язаних із метою висловлення, зі своєрідністю мовленнєвої ситуації, з індивідуальністю мовця і т. ін. Це відбувається на всіх рівнях: синтаксичному, лексичному і, особливо, фонетичному. Залежно від умов реалізації одне й те саме слово може бути вимовлене по-різному.

Говорячи про мовну ситуацію, яка склалася у нинішній Німеччині, не можна забувати того факту, що, крім звичного розподілу німецької мови на літературний стандарт, розмовну форму і регіональні варіанти, все більша роль у процесі мовної комунікації відводиться її соціальним варіантам.

Однією з основних рис юнацької психіки (незалежно від приналежності підлітка до певної соціальної групи) є прагнення до самовираження. Цим і пояснюється пошук власних форм вираження, до яких, поряд із одягом, зачісками, певними жестами й ритуалами, належить також і мова молоді.

Юнацька словотворчість часто сприймається дорослими як спотворення мови. Запроваджені підлітками терміни підкреслено умовні, словам дуже часто надається смисл протилежний їхньому нормальному значенню:

Film; Der ist doch überhaupt nicht mehr im Film!
Im Klartext: Der weiß nicht, was passiert
Eier; steht bekanntlich für Geld
Brot; steht für Bier
Ofen; steht für Motorrad

Деякі слова підшукуються спеціально для передачі переживань, яких дорослі не знають, або ж узагалі не надають їм ніякого значення. Ця хитра словесна гра служить також засобом відокремлення “своїх” від “чужих” та підкріплення так шанованої юнаками віково-групової солідарності:

Cannabis; der Fachausdruck für Marihuana
Tote Hose; Bezeichnung dafür, daß “nichts los” ist
Torte; Bezeichnung für ein recht hübsches Mädchen
Tonne; steht für “Hundermarkschein”
Telfon, ist ein Wort für Telefon
Tante, junges Mädchen

Особливості молодіжної мови виявляються практично на всіх рівнях мовної системи. У той же час сам термін “молодь” із соціологічної точки зору досить неоднозначний, адже сучасне його розуміння полягає в тому, що молодь також зазнає розшарування на окремі соціальні групи, як і доросла частина населення. Отже, при проведенні лінгвістичного дослідження мови німецької молоді необхідним є комплексний підхід: урахування як вікових, так і стратифікаційних і ситуативних параметрів, що впливають на характер мовної комунікації.

Цікавим видається той факт, що у роботі О.Д. Петренка, який досліджував тенденції розвитку вимови німецьких студентів, також зафіксовано варіант сполучення “прийменник + артикль”. Проте, якщо для ситуацій неофіційного спілкування середні індекси реалізації даного варіанта у вимові школярів і студентів приблизно збігаються, то в офіційній ситуації наявні суттєві відмінності.

Даний факт доводить правильність напрямку досліджень молодіжної мови, яку потрібно розглядати не як єдиний соціолект, а диференціювати її за молодіжними групами, об’єднаними дією різних соціальних ознак.

Висновки. Причиною нестабільності мови є час і простір. Різкий контраст вимовних особливостей різних регіонів Німеччини зумовлений географічним положенням, історичними передумовами, впливом мовних контактів з іншими країнами.

Відмінності у вимові німецьких школярів становлять не відхилення від вимовної норми, а варіанти реалізації, зумовлені, насамперед, екстралінгвістичними чинниками мовленнєвого спілкування.

Мовленнєві ситуації, що впливають на фонетичну картину висловлення, є, своєю чергою, ситуаціями, зумовленими соціологічно. Мовець настроюється на ті чи інші умови спілкування і відповідно інтуїтивно використовує такі засоби висловлення, які найбільше відповідають даним умовам.

1. Бондаренко Е.С. Влияние территориальных факторов на реализацию акустических характеристик немецких гласных и приголосных // Проблемы семантики слова, речення та тексту: 36. наук. пр. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2004. – Вип. 12. – С. 9 – 16.

2. Жлуктенко Ю.О. Вступ до германського мовознавства: Підр. для студ. фак. романо-герм. філол. ун-тів та пед. ін-тів іноз. мов. – К.: Вища шк., 1974. – 160 с.

3. Ісаєв Е.Ш., Д.А. Петренко. Молодежь как

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

особая общественная группа в социальной структуре общества Германии и особенности речевой деятельности в молодежной среде // Культура народов Причерноморья. – 1998. – №3. – С. 155 – 158.

4. Русанівський В.М. Мова в нашому житті/ Відп. ред. С.Я. Єрмоленко. – К.: Наук. думка, 1989. – 112 с.

5. Ткаченко О.Б. Українська мова і мовне життя світу/ Відп. ред. Т.П. Півтора. – К.: Спалах, 2004. – 272 с.

6. Ткаченко О.Б. Очерки языкового субстрата/АН. УССР. Инязыковедения и м. А.А. Поттебни; Отв. ред. В.М. Русаковський. – К.: Наук. думка, 1989. – 208 с.

Стаття надійшла до редакції 06.05.2010

УДК 378:377 (477)

Євген Долинський, викладач кафедри перекладу
Хмельницького національного університету,
аспірант Тернопільського національного педагогічного університету

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У статті розглядається формування комунікативної компетентності майбутніх перекладачів у процесі дистанційного навчання. Висвітлюється поняття дистанційного навчання, характеризуються його можливості для досягнення поставленої мети. Розкривається значення і необхідність застосування комунікативного методу у навчанні перекладачів. Аналізується термін комунікація, досліджується комп'ютерна комунікація як основний елемент формування комунікативної компетентності майбутніх перекладачів.

Ключові слова: перекладачі, навчання перекладачів, дистанційне навчання, комунікація, комунікативний метод, комунікативна компетентність.

В статье рассматривается формирование коммуникативной компетентности будущих переводчиков в процессе дистанционной учебы. Освещается понятие дистанционной учебы, характеризуются его возможности для достижения поставленной цели. Раскрывается значение и необходимость применения коммуникативного метода в учебе переводчиков. Анализируется понятие коммуникация, исследуется компьютерная коммуникация как основной элемент формирования коммуникативной компетентности будущих переводчиков.

Ключевые слова: переводчики, учебы переводчиков, дистанционная учеба, коммуникация, коммуникативный метод, коммуникативная компетентность.

In the article, forming of communicative competence of future translators is examined in the process of the controlled from distance studies. The concept of the controlled from distance studies lights up, his possibilities are characterized for achievement of the put purpose. A value and necessity of application of communicative method opens up in the studies of translators. A term is analysed communication, computer communication as basic element of forming of communicative competence of future translators is probed.

Key words: translators, studies of translators, controlled from distance studies, communication, communicative method, communicative competence.

Постановка проблеми. Лавиноподібна і повсюдна комп'ютеризація всіх сфер людської діяльності дає можливість і вимагає організації ефективного дистанційного навчання майбутніх перекладачів, як на очній, заочній так і на інших формах освіти. Уміння використовувати у своїй предметній галузі засоби обчислювальної техніки і телекомунікації, що розглядається як критерій загальної грамотності, повинно суттєво допомогти у фаховій і зокрема комунікативній підготовці майбутнього перекладача. Ніхто не буде заперечувати той факт, що переклад з однієї мови на іншу, особливо усний є суто комунікативним

явищем. Тому основний акцент у підготовці майбутніх перекладачів ставиться на розвиток вільної усної мови, подолання психологічного бар'єру при спілкуванні іноземною мовою. Враховуючи швидкий розвиток різносторонніх міжнародних відносин нашої держави із іншими країнами робота перекладача користується все більшим попитом. Тому розвиток усної мови, а саме комунікативної компетентності перекладачів набирає особливої ваги.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасних тенденцій розвитку ідей дистанційного навчання свідчить про його цілісне